महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महानिर्देशनालय

Phone: 4258174
4266034
4255707
A.G. Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

पत्र संख्याः २०७५/७६ मितिः २०७५/१२/२९

च.नं.

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुखज्यू/अध्यक्षज्यू,
नगर/गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ बमोजिम कारवाहीको लागि अनुरोध छ ।

(सुवर्णप्रसाद ढकाल)
नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको सन्देश

टंकमणि शर्मा, दंगाल
महालेखापरीक्षक

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालय र लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा १० बमोजिम पूर्णस्वामित्व भएको संगठित संस्थाको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा ऐनको दफा ४ बमोजिम महालेखापरीक्षकले ती निकायको एक एक गरी वा बीच बीचमा छड्के वा केही प्रतिशतमात्र परीक्षण गर्ने गरी लेखापरीक्षणको तरिका, क्षेत्र र अवधि तोकी लेखापरीक्षण गर्न, त्यसबाट प्राप्त तथ्य दर्शाउन, आलोचना गर्न र आर्थिक विवरणउपर रायसहितको प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने कानूनी व्यवस्था छ ।

यस वर्ष ७५३ वटा स्थानीय तहमध्ये ७४७ स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराको सारांश महालेखापरीक्षकको ५६ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा समेत समावेश गरिएको छ । ६ वटा स्थानीय तहको लेखा स्रेस्ता पेश नभएकाले लेखापरीक्षण सम्पन्न हुन सकेन । आर्थिक कारोबार, वित्तीय व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, कानूनको पालना सम्बन्धमा गर्नुपर्ने सुधार र असुल फछ्र्यौट गर्नुपर्ने विषय समावेश गरी प्रत्येक स्थानीय तहलाई बेग्लाबेग्लै लेखापरीक्षण प्रतिवेदन दिने व्यवस्था मिलाएको छु । लेखापरीक्षणका क्रममा अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता, लेखापरीक्षण मानदण्ड, निर्देशिकाबमोजिम प्रचलित ऐन, कानून, निर्णय समेतका आधारमा परीक्षण मूल्याङ्कन गरिएको छ । प्रदेश र जिल्ला स्तरीय छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रममा स्थानीय तहका प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृत तथा अन्य पदाधिकारीबाट प्राप्त सूचना र सुझावलाई प्रतिवेदन तयार गर्दा ध्यान दिइएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को स्थानीयतहको लेखापरीक्षणबाट मूलतः पारित भएका कानूनहरु स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित नभएको, दरबन्दी बमोजिम कर्मचारीको पदपूर्ति नभएको, सार्वजनिक खरिद ऐनको पालना नभएको, प्रदेश कानूनले तोकेभन्दा फरक/विपरीत पदाधिकारीलाई सेवा सुविधा भुक्तानी गरेको, योजना छनौट, सञ्चालन र भुक्तानीमा समस्या देखिएको, वितरणमुखी र अनुत्पादक क्षेत्रमा खर्च भएको, आन्तरिक आय तथा राजस्व सङ्कलन व्यवस्थित नदेखिएको, आन्तरिक आयको तुलनामा अत्यधिक प्रशासनिक खर्च भएको, आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रभावकारी नभएको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थित नभएको, वित्तीय जवाफदेहिताको स्तरमा सुधार गर्नुपर्ने जस्ता व्यहोराहरु रहेका छन् ।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) अनुसार महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सकेपछि अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने र ऐनको दफा २०(३) मा स्थानीय तहको प्रचलित कानूनबमोजिम गाउँसभा वा नगरसभामा पेश गरी छलफल गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएका व्यहोरा उपर छलफल गरी टुङ्गो लगाउँदा लेखापरीक्षणको मूल्य मान्यता एवं स्वार्थ बाझिने व्यवहार नहुने आस्वस्ततासँगै स्थानीय तहको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको सुनिश्चितताको अपेक्षा गर्दछु । यो स्थानीय तहको सम्बन्धमा दोस्रो प्रतिवेदन हो । संघीय प्रणाली अन्तर्गत स्थानीय तहमा सार्वजनिक स्रोतको समुचित उपयोग गर्दै विकास निर्माण र सेवा प्रवाहका कार्यलाई उत्कृष्ट नमूनाको रुपमा सञ्चालन गर्न अवसर प्राप्त भएको छ । यद्यपी नयाँ संरचनामा भौतिक, वित्तीय तथा जनशक्ति अभाव जस्ता चुनौति र समस्याका कारण अपेक्षाकृत प्रगति हुन सकेको देखिँदैन । त्यसैले प्रतिवेदनमा समावेश भएका व्यहोरा र सुझावहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको शासकीय व्यवस्था सञ्चालनमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरेको छु ।

अन्त्यमा, संवैधानिक जिम्मेवारीअनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रममा सुझाव दिई सहयोग गर्ने स्थानीय तहका प्रमुख, उप-प्रमुख, लेखाउत्तरदायी अधिकृतहरु लगायत नागरिक समाज र सञ्चारकर्मीहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । साथै, अहोरात्र खटिई समयमै लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्न योगदान गर्ने कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन महा-निर्देशनालय

पत्र संख्या:
च.नं मितिः २०७५।१२।१२
श्री प्रमुखज्यू,
मेलौली नगरपालिका,
बैतडी ।

विषयः **लेखापरीक्षण प्रतिवेदन** ।

यस कार्यालयबाट मेलौली नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को पेश भएका वित्तीय विवरण र सोसँग सम्बन्धित कागजातको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन पक्षको जिम्मेवारी - आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ तथा प्रचलित कानुन तथा अभ्यास अनुरुप लेखा राख्ने र राख्न लगाउने, लेखा विवरण तयार गर्ने गराउने कार्यका साथै आर्थिक प्रशासन सञ्चालन गर्ने तथा प्रस्तुतीकरण गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ ।

लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी - प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरु उपर लेखापरीक्षणको आधारमा राय व्यक्त गर्नु लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी हो । लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ तथा महालेखा परीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड र अन्य मार्गदर्शन तथा अन्य प्रचलित कानूनको आधारमा गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका प्रमाणहरु लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार उपलब्ध गराउन पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधारका रुपमा सञ्चित कोष विवरणमा सारभूत असर पार्ने व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् :

१. लेखापरीक्षणबाट रु.३ करोड २२ लाख ४२ हजार बेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु.८२ लाख ९३ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.९४ लाख ९० हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु.२० लाख १५ हजार र पेश्की रु.१ करोड २४ लाख ४२. हजार रहेको छ ।
२. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुन सकेन ।
३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७५।६।७ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिबेदन उपर प्रतिकृया सहितको प्रमाण कागजात पेश हुन नआएकोले बेरुजू फछ्यौट नभई कायम व्यहोराको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पाना १६ यसैसाथ संलग्न छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय - कैफियत सहितको लेखापरीक्षण रायले त्यहाँको सञ्चित कोष विवरणमा पर्ने असर र लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराहरु बाहेक आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को आर्थिक कारोबार, लेखा तथा प्रतिवेदन आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ र नियमावली, २०६४ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा प्रचलित कानूनबमोजिम रहेको छ ।

(सुवर्णप्रसाद ढकाल)
नायव महालेखापरीक्षक

मेलौली नगरपालिका

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

२०७४।७५

परिचय : स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गरी स्थानीय सरकारले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्र स्रोत साधन सङ्कलन र परिचालन गरी विकास निर्माण लगायतको काम गर्न जनताको सहभागितामा आधारिता दिगो विकासको लाभ समतामूलक तरिकाले उपभोग गर्ने कार्यको लागि यस नगरपालिकाको स्थापना भएको हो । नेपाल सरकार एवं स्थानीय तहमै उपलव्ध हुने स्रोत साधानको अधिकतम उपयोग गरी योजनावद्ध सहभागितामूलक कार्यक्रमको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी सामाजिक आर्थिक तथा भौतिक क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नु स्थानीय तहको मूख्य उद्देश्य रहेको छ । सुदुरपश्चिम प्रदेशमा अवस्थित यो नगरपालिका अन्तर्गत ९ वडा, ४९ नगर सभा सदस्य, ११९.४३ वर्ग कि.मी.क्षेत्रफल र २२५४५ जनसंख्या रहेको छ ।

स्थानीय सञ्चितकोष : आर्थिक वर्ष २०७४।७५ स्थानीय सञ्चित कोष आय-व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ :

	आयतर्फ			सि.नं.	व्ययतर्फ		
सि.नं.	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	**गत वर्षको जिम्मेवारी**		६१२८७१।२४	१	**चालु खर्च**		२१४२१९९११
	क) नगद				क)वित्तीय समानीकरण अनुदान	३२५६१५११.	
	ख) बैंक	६१२८७१।२४			ख) सशर्त अनुदान	११८१५५०००.	
२	**राजस्व (आन्तरिक आय)**				ग) विषयगत	६२६२२०००.	
	क) आन्तरिक राजस्व		६०२४५३।६६		घ) गत आव को सामाजिक सुरक्षा फिर्ता	८८१४००.	
	ख) राजस्व बाँडफाँड						
	ग) अन्य आय			२	**पूँजीगत खर्च**		१०८३८८१०९.
३	**वित्तीय हस्तान्तरण**			३	**वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी**		
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान		१८२४३४०००.		क) ऋण भुक्तानी		
	ख) सशर्त अनुदान		११८१५५०००.		ख) व्याज भुक्तानी		
	घ) विशेष अनुदान			४	**लगानी**		
४	**प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान**				ऋण लगानी		
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान		०.		शेयर लगानी		
	ख) सशर्त अनुदान		३३६०००.		अन्य लगानी		
	ग) समपूरक अनुदान		०.	५	**धरौटी फिर्ता**		१८७०००.
	घ) विशेष अनुदान		०.	६	**कोष खर्च**		
५	**अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त**		०.	७	**मौज्दात**		
६	**वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति**		०.		क) नगद मौज्दात		
	क) ऋण प्राप्ति		०.		ख) बैंक मौज्दात मुल संचित कोष		५०८३३४४३।२८
९	**विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम**		६२६२२०००.				
१०	**धरौंटी आय**		१८७०००.				
११	**लगानीको साँवा फिर्ता**		०.				
१२	**अन्य विविध आय**		३१६३२९७३८				
	जम्मा		३७३६२८४६३।२८		**जम्मा**		३७३६२८४६३।२८

बेरुजू दफा	लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोरा	रकम
१.	**खर्च गर्ने अख्तियारी र कार्यविधि :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ बमोजिम सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको सात दिनभित्र प्रमुख वा अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्ने व्यवस्था छ । यस वर्ष नगरपालिकाको प्रमुखबाट प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई खर्च गर्ने अख्तियारी दिएको पाइएन । अतः अख्तियारी दिई खर्च गर्नुपर्दछ । ऐनले व्यवस्था गरे अनुसारको लिखित अख्तियारी प्रत्यायोजन गरेको छैन । प्रशासकिय अधिकृतले १५ दिन भित्र वडा सचिवलाई खर्च गर्ने अख्तियारी दिनुपर्नेमा पटक पटक वडा सचिबलाई पेशिक दिई कार्यालय संचालन गरेको देखियो । आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को नगरसभा मिति २०७४।४।२४ मा सम्पन्न भएको तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मिति २०७४।४।२४ गतेबाट लागु भएकाले सो कार्य हुन नसकेको व्यहोरा कार्यालयले जनाएको छ । अतः ऐनमा वयवस्था भए अनुसारको कार्यक्रम र वजेट सहित प्रचलित कानून वमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारी दिनुपर्दछ ।	
२.	**वजेट पेश तथा पारित गर्नेः** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ वमोजिम स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालीकावाट स्वीकृत गराई आषाढ १० गते भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आय व्ययको अनुमान साथ गत वर्षको वास्तविक आय व्यय , चालु आर्थिक वर्षको अन्तिम सम्ममा हुने आय व्ययको संशोधित अनुमान तथा आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण सभामा पेश गरि १५ दिन भित्र छलफल सम्पन्न गरी आषाढ भित्रनै पारीत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहले चालु आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालीकावाट स्वीकृत गराई ऐनमा व्यवस्था भएको समय सीमा भित्र निर्दिष्ट ढाचामा पारित गरेको छैन ।	
३.	**आन्तरिक नियन्त्रण प्रर्णाली :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र दक्षतापूर्ण ढङ्गबाट सम्पादन गर्न र वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनीय बनाउन तथा प्रचलित कानूनवमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृति अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरेको छैन । कार्यालयले भ्रमण अभिलेख खाता नराखेको, व्याक लोडर रहेकोमा चलेको बिबरण नराखेको, मूल्यवान सवारी साधन राख्न उचित प्रवन्ध नगरेको, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७८ मा स्थानिय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र कार्यदक्षतापुर्ण ढंगबाट सम्पादन गर्न , वित्तिय प्रतिवेदन प्रणालीलाई बिश्वसनिय बनाउन र प्रचलित कानुन बमोजिम कार्यसम्पादन गर्न आ फ्ना कामको प्रकृति अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गर्नुपर्ने, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गर्दा कामको प्रकृति अनुरुपको जोखीम क्षेत्रको पहिचान नियन्त्रणको वातावरण , सुचनाको आदानप्रदान, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन जस्ता विषयलाई समेट्नुपर्ने र त्यस्तो प्रणालीको अनुगमन नगरपालिका प्रमुख आफैले वा जिम्मेवार अधिकारी तोकी अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने व्यवस्था छ र कार्यालयले भ्रमण अभिलेख, नापि कितावमा चेनेज रहेको स्थान उल्लेख गरि चेनेजको लगत राख्ने व्यवस्था नगरेको, अख्तियार र जिम्मेवारी किटान गरि कर्मचारीको कार्यविवरण तयार नगरेको, भ्रमणमा खटाउनुपर्दा आवश्यकता र भ्रमण अवधिको एकिन गरि आवश्यक मात्रामा मात्र भ्रमण खटाउनुपर्नेमा त्यस तर्फ पुर्ण ध्यान नदिएको, आवश्यकता अनुसार भन्दा बढि भाडामा घरहरु लिई जनप्रतिनिधि एवं कर्मचारीको आवासको रुपमा कार्यालयको भवनहरु अनिधिकृत प्रयोग भैरहेकोले थप व्ययभार परेको, विद्युतिय हाजिरीको प्रयोग नगरेको, कर्मचारीलाई कार्य बिवरण दिई कामको वाँडफाँड नगरेको जस्ता व्यहोरा देखिएका छन । ऐनले तोकेको प्रावधान पुरा गरी आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली थप सुदृढिकरण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
४.	**श्रोतअनुमान तथा वजेट सिमाः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिम नगरपालीकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय , राजश्व वाँडफाँडवाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान,ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र वजेट सिमा निर्धारण गर्न ४ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण , सन्तुलीत वितरणमा , वजेट सिमा निर्धारण, वजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, वजेट तर्जुमा मार्गदर्शन गर्नुपर्ने र कार्यपालीकामा पेश गर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा उक्त समितिले राजश्वको दर मिति २०७४।४।२४ मा निर्धारण गरी प्रतिवेदन पेश गरेको भएतापनि उपरोक्त अनुसारको सिमा निर्धारण तथा प्राथमीकरणको सन्तुलित विवरणका खाका पेश गरेको देखिएन त्यस तर्फ समयमै ध्यान दिनुपर्दछ ।	
५.	**बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा :** स्थानीय तह सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरि आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत कार्यक्रम र कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिन कार्यक्रमको आपसी तादात्म्यता तथा परिपूरकता मिलाउने व्यवस्था छ ।	

नगरपालिकाले सो अनुसार कार्य गरेको छैन । अतः तोकिएअनुरुपको प्रक्रिया मिलाई कार्यक्रम तयार गर्नुपर्दछ ।

६. **आन्तरिक ऋणः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६८ बमोजिम. नगरपालीकाले वित्त आयोगको सिफारिसमा सम्वन्धित सभावाट स्वीकृत गरी उत्पादनशिल, रोजगारमुलक , आन्तरिक आयवृद्धि तथा पूँजीगत कार्यका लागि आन्तरिक ऋण लिन सक्ने व्यवस्था छ । नगरपालीकाले यो वर्ष आन्तरीक .ऋण उठाउने प्रस्ताब गरेको छैन ।

७. **स्थनीय तथ्यांक र अभिले**खः स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम यस नगरपालीकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्याकं संकलन , अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालीकाले स्थानीय तथ्यांक सम्वन्धी निती , कानून र सोको मापदण्ड बनाएको छैन.। स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांकले महत्वपुर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ । तथ्यांक वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यावन्यनमा उचित सार्थकता नपाउने हुदा अभिलेख व्यवस्थापन अद्यावधिक हुनुपर्दछ ।

८. **लक्ष्य प्रगतिको स्थिति -** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगती विवरण पेश गर्ने व्यवस्था छ । नगरपालीकाले सञ्चालन गरेका जिल्ला स्तरिय तथा केन्द्रिय स्तरिय आयोजनामध्ये सबै योजनाको उपर्युक्त नियम बमोजिम अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रगती विवरण तयार गर्नु पर्नेमा बार्षिक प्रगति पेश गरेको छैन ।नियमावलीको व्यवस्था अनुसार प्रगति प्रतिबेदन तयार गर्नु पर्दछ ।

९. **बैंक हिसाब -** कार्यालयको खाता हिसाव र वैंक हिसाव एक आपसमा भिडान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयको यसवर्षको आम्दानी रु. **३७३६२८४६३।२८** र खर्च रु. **३२२६०८०२००** बैंक मौज्दात रु. ५०८३३४४३।२८ रहेको छ । कार्यालयले बैंक हिसाब मिलान तयार नगरेकोले मौन्ज्दात रकम एकिन हुन सकेन । बैंक हिसाब मिलान तयार गरी लेखा अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।

१०. **चौमासिक खर्चः**आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ वमोजि स्विकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कर्याक्रम वमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार प्रथम चौमासिकमा (१३.३१ प्रतिशत), दोश्रो चौमासिकमा (२५.९१ प्रतिशत) र तेश्रो चौमासिकमा (६०.७८ प्रतिशत) र ससर्त अनुदान फिर्ता रु १०१९१७११।०० मुल संचित कोषमा फिर्ता रु ३,७३,९१,९८०।०० देखिएको छ । यसरीनै आषाढ मसान्तमा (५४.२४ प्रतिशत) खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप वढेको देखिएकोले सनतुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन । अतः स्वीकृत कार्यक्रममा तोके अनुसार चौमासिकरुपमा कार्यक्रम संचालन हुनु पर्दछ ।

क्र.सं.	वजेट उपशीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च			
			प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	आषाढ महिना
१	वित्तिय समानिकरण चालु	३२५६१५११	३२००१६८	७२०६७१०	२२१५४६३३	१५२८९७६१
२	वित्तिय समानिकरण पुजिगत	१०८३८८१०९	८५३७६०	४७३१६२२	१०२८०२७२७	७५२८६०७६
३	पशु ससर्त	१३२०३३०	३९०११८	४४३४००	४८६८१२	२२१७००
४	कृषि ससर्त	४२९८०२	८८६८०	११०८५०	२३०२७२	१२०६८०
५	विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम ससर्त	१५४६३६४३	२८४२५००	५४५९९७३	७१६११७०	१११६१०५
६	सवैका लागि शिक्षा आधारभुत तह ससर्त	५४३१७०००	२०२०६१५८	१६४८४५८२	१७६२६२६०	०
७	माध्यमिक तह ससर्त	१९९३५७३५	६८७८३५०	३९३२२७२	९१२५११३	१८४४५७
८	शिक्षा मन्त्रालय ससर्त	२०००००	०	०	२०००००	२०००००
९	प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा ससर्त	१३२५५५५३	३३१५२६७	४९६९०५८	४९७१२२८	२५२०६०७

१०	एकिकृत जिल्ला स्वास्थ्य कार्यक्रम ससर्त	५१७४९९४	९४११५०	१८८७९८४	२३४५८६०	२०५९१४८
११	राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सुचना तथा संचार केन्द्र ससर्त	४५०००	०	०	४५०००	१००००
१२	क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम ससर्त	१९०३६६	०	२७०००	१६३३६६	१५४३६६
१३	आयुर्वेद चिकित्सालय ससर्त	२२८७०१३	५८१९१४	८११०१९	८९४०८०	५२२१२०
१४	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम ससर्त	५४२०००	०	५०१०००	४१०००	४१०००
१५	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम चालु	८१३०००	०	३४७०००	४६६०००	१५९२९२
१६	स्थानीय शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम पुजिगत	६०००००	०	०	६०००००	६०००००
१७	जेष्ट नागरिक दिर्घ सेवा सम्मान तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	४३७८०६००	०	३१३७८४००	१२४०२२००	०
१८	ग्रामिण सामुदायिक पुर्वाधार विकास कार्यक्रम	२९०००००	०	५६००००	२३४००००	२३४००००
१९	बहुषेत्रिय पोषण कार्यक्रम	१२३८०००	०	०	१२३८०००	०
२०	ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना चालु	१४९२२५३	१६००००	२४४८०८	१०८७४४५	४४७०००
२१	ग्रामिण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना पुजिगत	६६०००००	२००००००	१६३८०००	२९६२०००	१४२४११०
	जम्मा	३११५३४९०९	४१४५८०६५	८०७३३६७८	१८९३४३१६६	१०२६९६४२२
	जम्मा प्रतिशत	१००	१३.३१	२५.९१	६०.७८	५४.२४

११. **कर्मचारी व्यवस्था** :निजामती सेवा ऐन, २०४९ वमोजिम कर्मचारी पदपुर्ति रु व्यवस्थापन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकामा रहने कर्मचारी दरवन्दी ५५ रहेपनि पदपूर्ति २४ रहेको देखियो । ४ अधिकृत सहित ३१ पद रिक्त रहेका छन । ति मध्ये २ जना अधिकृत सहित १६ जना करारमा राखि कार्य संचालन गरिएको छ ।

१२. **एकीकृत विवरण** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ वमोजिम प्रत्येक आर्थिक वर्ष आय व्ययको एकिकृत लेखा वनाई पेशगर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।कार्यालयले तयार गरेको एकिकृत आर्थिक विवरणमा सबै विषयगत क्षेत्रको कारोवार छुट्टा छुट्टै देखिने गरी समेटिएको नदेखिदा कार्यक्रम अनुसारको एकिकृत आर्थिक बिवरण तयार गर्नु पर्दछ ।

१३. **विद्युतीय लेखा** : अर्थ मन्त्रालयको च.नं.२९३ मिति २०७४।९।२ को प्रदेश तथा स्थानीय तह सञ्चित कोषका व्यवस्थपन प्रणाली कार्यान्वयन सम्बन्धी पत्रानुसार बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण निर्देशिका २०७४ को वूंदा नं.५.१० मा सबै स्थानीय तहहरुले Sub National Tresury Regulatory application (SUTRA) प्रयोग गरी लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । सबै स्थानीय तहले सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट User ID तथा Password प्राप्त गरी आफ्नो सञ्चित कोषको हिसाब लगायत बजेट निर्माण, लेखापालन र प्रतिवेदनका लागि यस प्रणालीको उपयोग गर्ने उल्लेख गरेकोमा यो वर्ष नगरपालिकाले SUTRA प्रयोगमा ल्याएको देखिएन । अतः SUTRA प्रयोग गरी लेखा प्रणाली व्यवस्थित गर्नुपर्दछ ।

१३.१ **प्रोदभावी लेखा** : स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम १९ अनुसार नगरपालिकाको लेखा दोहोरो स्रेस्ता प्रणालीको सिद्धान्तमा आधारित प्रोदभावी लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले सो अनुसार लेखा राखेको देखिएन । यसरी तयार गरिएका आर्थिक विवरणले वास्तविक आय र खर्चको यथार्थ स्थिति देखाउँदैन भने शीर्षकगत खर्चको स्थिति समेत विश्लेषण गर्न सकिएन ।

१३.२ **आर्थिक बर्ष र आय व्ययको लेखा** : स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ७२(२) मा नगरपालिकाले नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय व्ययको बर्गिकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ र उपदफा (३) मा त्यसरी बर्गिकरण गर्दा मूल शीर्षकमा फरक नपर्ने गरी आय तथा व्ययको थप वर्गिकरण गर्न सक्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले यो वर्ष त्यसरी वर्गिकरण गरी वजेट व्यवस्था गरेको र आय व्ययको लेखा राखेको देखिएन । तोकिए बमोजिम गर्न पहल गर्नुपर्दछ ।

१४. **न्यायिक समितिको वार्षिक विवरण** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५३(२) बमोजिम

	नगरपालिकाको न्यायिक समितिले गरेको कामको वार्षिक विवरण अध्यक्ष वा प्रमुख मार्फत सम्बन्धित सभामा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर सो समितिले गरेको कामको वार्षिक विवरण अध्यक्ष वा प्रमुख मार्फत सम्वन्धित सभामा पेश गरेको छैन । अतः नगरसभामा वार्षिक विवरण पेश गर्नुपर्दछ ।	
१५.	**स्थानीय राजस्व परामर्श समिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ६५ बमोजिम नगरपालिकामा राजस्व सम्बन्धी परामर्शको लागि स्थानीय राजस्व परामर्श समिति गठन गरेको देखिन्छ । ऐनको दफा ६५ को उपदफा २ मा समितिले राजस्व सम्बन्धी नीति तथा कानूनको तर्जुमा गर्ने, राजस्वका स्रोत, दायरा र दर समेतको विश्लेषण गरी आगामी आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजस्वको अनुमान गर्ने, राजस्वका दर र क्षेत्र लगायतका आधारमा आन्तरिक आयको विश्लेषण र अनुमान गर्ने, कर नीतिको सम्बन्धमा परामर्श दिने जस्ता अधिकार एवं काम, कर्तव्य तोकेको देखिन्छ । ऐनको उपर्युक्त व्यवस्था बमोजिमको काम, कर्तव्य गरेको देखिएन । अतः समितिले सो अनुरुप कार्य गर्नुपर्दछ ।	
१६.	**बक्यौता रकम असुली**- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ वित्तिय अधिकार क्षेत्र अर्न्तगत विभिन्न कर तथा शुल्क लगाउने र लगती आय वापत वक्यौता रकम समेत असुली गर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले गत बिगत देखिको बक्यौता आयको हिसाब एकिकृत गरी लगत तयार गरेको छैन । अत : बक्यौता हिसाबको लगत राखी बाकी असुल गर्नुपर्दछ ।	
१७.	**विशेष भत्ता** - नेपाल सरकारबाट स्थानीय निकायमा खटिएकाका निजामती कर्मचारी, मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको प्रशासन अनुदानका कर्मचारीको तलव, भत्ता, दैनिक भ्रमण भत्ता र कार्यालय सञ्चालन खर्च, क्षमता विकास खर्च, सामजिक परिचलान खर्च पाउने व्यवस्था छ । केन्द्रिय चालु अनुदानबाट चैत्रदेखि अषाढसम्ममा बिभिन्न कर्मचारीलाई अन्य भत्ता रु.१२८८७७।०० खर्च लेखेको छ । नेपाल सरकारले तोकिएको काम गरे बापत तलव भत्ता सुविधा उपलब्ध गराएको अवस्थामा अतिरिक्त समय कार्य गरी कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्ता भुक्तानी भएको रकम अनियमित देखिएको रु	१२८८७७
१८.	**सशर्त अनुदान**- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको प.सं.०७४।७५ च.नं.१०६४ मिति २०७५।३।३ को सशर्त अनुदान रकम फिर्ता सम्बन्धी विषयको पत्र अनुसार विभिन्न तीन किस्तामा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको र सशर्त अनुदानमा मुख्यतया शिक्षा, स्वास्थ्य र कृषि पशु पंक्षी मन्त्रालय लगायतबाट प्राप्त भएको रकम आषाढ मसान्तसम्म खर्च हुन नसकेको रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा नगरपालिकाले रु.९२८२९५६ खर्च नभई बाँकी रकम संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको छ ।	
१९.	**राजश्व अभिलेख :** आर्थिक कार्यबिधि ऐन, २०५५ को परिच्छेद ४ दफा १२ र १३ ले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय तहहरुवाट लेखापरीक्षणको क्रममा राजस्व आम्दानीको निर्णय देखि असुली तथा दाखिला सम्मका अभिलेख व्यवस्थित गरी श्रेस्ता राखेको छ । तर राजशव असुली प्रत्येक वडा कार्यालयबाट समेत हुने भएतापनी कार्यालयले तोकिएको रसिद छपाई गरी वडा लाई दिनु पर्ने, सो को रसिद नियन्त्रण खाता राख्नुपर्नेमा सो अभिलेख राखेको देखिएन । यसवाट स्थानीय तहको बास्तबिक राजस्व असुली र दाखिला एकिन हुन सकेन । बर्तमान स्थानीय तहवाट समेत यसमा बिशेष ध्यान दिई आन्तरिक आयको उचित अभिलेखाङ्कन तथा परिचालन गर्नुपर्दछ ।	
२०.	**सम्पत्ति हस्तान्तरण :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख त्यसरी कायम भएका नगरपालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा नगरपालिकाले यसरी हस्तान्तरीत सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान समानहरु जिम्मेवारी सारेको पाईएन । यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरु हराउन, हिनामिना हुन सक्ने हुँदा साबिकका स्थानिय निकायबाट हस्तान्तरण हुनु पर्ने खप्ने मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।	
२१.	**बरबुझारथ :** मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम नगरपालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको नगरपालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फछ्र्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस नगरपालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख नगरपालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक गरेकोले देखिएन । साबिकमा निकायगतरुपमा कायम पेश्कि तथा अन्य असुल उपर गर्नुपर्ने भनि औल्याईएका बेरुजु नगरपालिकाले	

	अद्यावधिक गरी फरफारकको व्यवस्था अबिलम्ब मिलाई कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।	
२२.	**सञ्चित कोष :** स्थानीय तहको सेवा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्वन्धि आदेश, २०७४ को दफा ६३ अनुसार नगरपालिकाको स्थानीय सञ्चित कोषसंग आवद्ध हुने गरी वडामा एक खर्च खाता रहने तथा चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यमा वडाको खर्च खातामा रहेको सवै वाँकी रकम सम्वन्धित स्थानिय तहको संचित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेता पनि साविकका गाउँ विकास समिति र वडाहरुले आर्थिक वर्षको अन्त्यमा वांकि रहेको रकम सञ्चित कोषमा एकिन गरी दाखिला गरेको नदेखिएकोले आदेशको पालना गरी उक्त रकम संचित कोषमा दाखिला हुनुपर्दछ ।	
२३.	**स्रोत अनुमान र बजेट निर्धारण समिति** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ मा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति, दफा ६७ मा स्रोत अनुमान र बजेट निर्धारण समिति गठन गरेको देखिन्छ । त्यस्तै ऐनको दफा ६६(३) मा स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको काम कर्तव्य तोकिएको भए तापनि समिति गठन पश्चात ती समितिहरुले ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कार्य गरेको देखिएन । अतः समितिहरुले ऐनको व्यवस्था अनुरुप कार्य सम्पादन गर्नु पर्दछ ।	
२४.	**प्राकृतिक स्रोतको शुल्क :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४को दफा ११ बमोजिम प्रत्येक नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आयजन्य स्रोतको शुल्क निर्धारण गर्दा प्रदेश सरकारले तोकेको दरमा नबढने गरी शुल्क निर्धारण गर्नु पर्नेमा प्रदेश सरकारले शुल्कको दर रेट नतोकेका कारण नगर सभाले दर तय गरी आन्तरीक आय असुल गरेको छ । ऐन, २०७४को दफा ११ मा तोके अनुसारको प्रकृया अबलम्बन गरी शुल्क तोक्ने व्यवस्था हुनु पर्दछ ।	
२५.	**पेश्की -** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ८० अनुसार पेश्की फछ्र्यौट हुनुपर्दछ । समयमा पेश्की फछ्र्यौट नगरेमा सम्पूर्ण पेश्की रकममा म्याद नाघेको मितिले वार्षिक १५ प्रतिशतका दरले व्याज समेत असूल गर्ने व्यवस्था छ । प्राप्त विवरण अनुसार नगरपालिकाको ४१ व्याक्ति तथा निकायको नाममा रु.१२४४४१०५। र साविक गाभिएका गाविसको लगायत वडाहरुको रु १,०८,८२,५६४। समेत रु.२,३३,२६,६६९। पेश्की फछ्र्यौट नभई बाँकी रहेकोले नियमानुसार असुल फछ्र्यौट हुनुपर्नेरु	१२४४४१०५

सि नं	पेश्कि लिनेको नाम	गत वर्ष सम्मको पेश्कि बाकि	जम्मा पेश्कि वाकि
१	गत बर्षको जिम्मेवारी	१०८८२५६४	१०८८२५६४.००
३	५ नं वडा कार्यालय		२५०००.००
४	६ नं वडा कार्यालय		९००००.००
५	७ नं वडा कार्यालय		२१७८३५.००
६	सामाजिक विकास तथा सचेतना समाज		३९५०००.००
७	सिप्रदि ट्रेडिगं काठमाण्डौ		१०४५७७०.००
८	विशालपुर स्वास्थ्य चौकि		९७५००.००
९	सुर्नयागाड चौथो लघुजलविद्युत आयोजना		२८३३०००.००
१०	डेरा चमडाइ गर्जल खापा उस		२३५०००.००
११	सुरेन्द्र दत्त भट्ट		१०४८७६०.००
१२	निरपाल प्रावि शिशु कक्षा निउस		५००००.००
१३	कुन्थला दोगडा भोल नियन्त्रण उस		१५५०००.००
१४	कोटिगाउ खानेपानि निउस		३००००००.००
१५	गंगेश्वर वेताल निर्माण सेवा		२०००००००.००
१६	नया खानेपानि योजना निउस		१५००००.००
१७	फलन्डाडा बुलन्डाडा सिचाइ कुलो निउस		८००००.००
१८	सिचाइ पोखरी तथा कुलो निउस		८००००.००
१९	मौरिइजर बर्थिग सेन्टर निउस		९५०००.००
२०	कनले केदार मन्दिर निर्माण उ.स.		५००००.००
२१	सुकराडी सिमल्टा खा.पा.उ.स.		६५०००.००
२२	सलेना नानिगाड झोपु उ.स.		६९००००.००
२३	लखुल्ला सिचाइ निर्माण उ.स.		५००००.००
२४	लखुल्ला खा.पा. निर्माण उ.स.		५५०००.००
२५	चिन्तामणि भट्ट		२५९३८०.००
२६	चिन्तामणि भट्ट		११४०००.००
२७	९ नं वडा कार्यालय		१३०००.००

२८	स्वालेक सिचाइ पोखरी निर्माण उ.स.		६००००.००
२९	धरेरा खानेपानि संरचना निर्माण उ.स.		४००००.००
३०	जमाडि खानेपानि मर्मत उ.स.		८५०००.००
३१	नौला तोलिगाडा खानेपानि उ.स.		२३००००.००
३२	गंगेश्वर आ वि भवन निर्माण उ.स.		४४००००.००
३३	तल्लेक खानेपानि निर्माण उ.स.		४५०००.००
३४	छिणा सिचाइ निर्माण उ.स.		९००००.००
३५	शोभाराम थारु		७५०००.००
३६	राम बहादुर थापा		३००००००.००
३७	भान वहादुर चन्द		११२२८०.००
३८	अर्जित दत्त भट्ट		१००००००.००
३९	राज बहादुर चन्द		२०१३८०.००
४०	सलना स्वास्थ्य चौकि		२५००००.००
४१	दुर्गास्थान स्वास्थ्य चौकि		२२१२००.००
	जम्मा		२३३२६६६९.००

२६. **कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५ अनुसार खरिद सम्झौतामा उल्लेखित अवधिभित्र कार्यसम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यबस्था छ । नगरपालिका कार्यालयवाट ३६५. वटा निर्माण कार्य का लागी रु १४ करोड ८५ लाख ६२ हजार बजेट बिनियोजन भई रु १० करोड ८३ लाख ८८ हजार खर्च भएको बिवरणमा उल्लेख छ । सबै योजनाहरु आषाढ मसान्त भित्र सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता भएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म बिभिन्न योजना मध्ये ८६ योजनाको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छैन । तोकिएको समय भित्र स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार ८६ को कार्यसम्पन्न गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्दछ ।

२७. **उपभोक्ता समिति :** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७(१) बमोजिम एक करोड रुपैंयासम्मको काम उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समूहबाट गराउन सकिने व्यवस्था भएकोमा उपभोक्ता समिति मार्फत नगरपालिकाले शशर्त अनुदानबाट संचालीत कार्याक्रमका लागि २४६ वटा उपभोक्ता समितिसँग रु १० करोड ८३ लाख ८८ हजार बरावरको सम्झौता सम्पन्न भएको उल्लेख छ । विभिन्न निर्माण कार्य गराएकोमा देखिएका व्यहोराहरु देहाय अनुसार छन :

- उपभोक्ता समितिले कार्यालयले तयार गरेको लागत अनुमान अनुरुप सम्झौता गरेकोमा एक्साभेटर प्रयोग गरी मेशिनबाट कार्य गराउँदा सम्बन्धित एक्साभेटर/डोजर धनिसँग दररेट माग गर्ने र सम्झौता गरी घटीवालासँग नगरी सोझै कार्य गराएको ।
- उपनियम ७ बमोजिम उपभोक्ता समितिले आफूले प्रत्येक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना सार्वजनिक स्थानमा टाँस नगरेको र उपभोक्ता भेलाबाट खर्चको सार्वजनिकरण केही मात्रामा गरेपनि व्यवस्थित रुपमा श्रमिक संख्या, मालसामानको विवरण, मूल्य आदि खुलाई तयार नगरेको ।
- नगरसभाले योजना छनौट गर्दा सर्भे रिपोर्टको आधारमा लागत अनुमान तयार भए पश्चात गर्नुपर्नेमा नगरसभाले बजेट विनियोजित गरेपश्चात योजना सर्भे र लागत अनुमान तयार गरेकोले लागत अनुमान र बजेटबीच तादम्यता नहुने देखिन्छ ।
- योजनाको निर्माण कार्य शुरु हुनु पूर्व निर्माण कार्य भइरहेको अवस्था र निर्माण कार्य सम्पन्न भएको देखिने गरी स्थलगत फोटोहरु सामेल गरी खर्चको पुष्ट्याईं गर्नुपर्नेमा निर्माण कार्य शुरु हुनु पूर्वको फोटोहरु कुनै पनि योजनामा सामेल नभएको र निर्माण सम्पन्न अवस्थाको केही योजनाका फोटोहरु पेश भएपनि अधिकांशमा निर्माणको यथार्थता देखिने फोटो संलग्न गरेको छैन । खर्चको पुष्ट्याईंका लागि उक्त प्रमाण सामेल गरी खर्च गर्नुपर्दछ ।
- उपनियम ११ बमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न गरेपछि सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले खटाएको प्राविधिक कर्मचारीबाट त्यस्तो कामको जाँचपास गराई त्यस्तो निकायबाट प्राप्त अनुदान रकम र जनश्रमदानबाट व्यहोरिएको श्रम नगद वा जिन्सी समेत पुरै खर्चको विवरण सो निकायमा पेश गर्नुपर्नेमा उपभोक्ता समितिले प्राविधिकबाट जाँचपास गराएपनि खर्चलाई प्रमाणित हुने गरी पूर्णरुपमा जनसहभागिता अंशको वील भरपाई राखेको छैन ।

- उपभोक्ता समितिबाट काम गराउदा निर्माण कार्यमा एक्साभेटर, मेशीनहरू प्रयोग गर्न नहुने र तर लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भन्ने उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिसमा सार्वजनिक निकायबाट सहमती लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने व्यवस्था भएकोमा लागत अनुमान तयार गर्दा जटिल प्रकृतिको काम नखुलाइएको र उपभोक्ता समितिले एक्साभेटर/डोजर प्रयोग गर्दा प्राविधिकको सिफारिस लिई सार्वजनिक निकायबाट सहमती लिएको पुष्ट्याईं नभएको तर कार्यको नापजाँच गरी भुक्तानी लिएको देखिएको छ।
- लागत अनुमान र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्दा प्राविधिकले कार्यालयले गर्ने कार्य, रकम र उपभोक्ता समितिबाट गर्ने कार्य र रकम नखुलाई एकमुष्ट रुपमा मात्र खुलाउने गरेको छ।

२८. **लक्षित समूह खर्च** : स्थानीय निकाय श्रोत परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि२०६९ को दफा नं १२ (७) अनुसार लक्षीत समुहको मागको आधारमा लक्षीत समुहको पूजी निर्माण, सेवा प्रवाहमा गुणस्तरिय सुधार, क्षमता विकासको मापन गर्न सकिने ठोस कार्यक्रम र आयोजनामा मात्र रकम विनियोजन र खर्च गर्न सकिने व्यवस्था छ। कुनैपनि प्रकारका वितरणमूखि कार्यक्रम, सभा सम्मेलन वा गोष्ठिमा खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था भएकोमा नगरपालीकाले दलित महिला संध , पेशागत संघ संगठन,को क्षमता बिकास गोष्ठी दिबसिय पर्व हरु, जस्ता बितरणमुखि कार्यक्रममा समेत रु ७६,७६,७२२ खर्च गरेको देखिएकोले कार्यविधिको परिपालना नभएको उदाहरण निम्न अनुसार देखिएकोले सो रकम नियमित हुनुपर्ने रु ७६७६७२२

कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	बडा नं	बजेट रु	बजेट खर्च
बेमौसमि तरकारी उत्पादन तथा माहुरी पालन	१	१००१२०	१०००००
उन्नत जातका विउविजन खरिद तथा वितरण	२	१५००००	१५००००
बोटविरुवा खरीद तथा वितरण	५	१०००००	१०००००
कुखुरा पालन कार्यक्रम	६	११४६००	११४०००
व्यावसायीक गाइ पालन	६	११४६००	११४०००
दलित गरिव विपन्न महिला का लागि आयमुलक क्षमता अभिबृद्धि तालिमका साथै कुखुरापालन तरकारी खेती	७	२६०६००	२६०६००
आयआर्जनका लागि बाख्रापालन कुखुरापालन उन्नत जातका बोका खरीद	८	३०००००	३०००००
उन्नत जात वेमौसमि विउविजन खरिद	८	१५००००	१५००००
कुखुरा तथ बाख्रापालन	९	३०००००	३०००००
पदाधिकारी तथा कर्मचारी क्षमता विकास	१	१७०६०	१७०६०
बालमैत्री बडा घोषणा कार्यक्रम	१	७००००	७००००
महिला उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम सिलाइ कटाइ कार्यक्रम	२	५४००००	५४००००
पोषण खाद्य तथा सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम	२	१०००००	१०००००
बालबालिकाहरुको अन्तर विद्यालय प्रतियोगितात्मक कार्यक्रम	२	१५००००	१५००००
दलित अपाङ्ग जेष्ठनागरिक र वालवालिका लक्षित कार्यक्रम	२	३०००००	२६१०००
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रोत्साहन तथा स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	३	५००००	५००००
महिला बालबालिका अपाङ्ग जेष्ठ नागरिक कार्यक्रम	३	४०१०००	४०१०००
महिला तथा दलित युवा लक्षित सिपमुलक कार्यक्रम	४	६०००००	३४९३८०
पदाधिकारी हरुका लागि क्षमता विकास तथा अवलोकन भ्रमण	४	५००००	५००००
जेष्ठ नागरिक विपन्न बर्ग कार्यक्रम	४	१०००००	१०००००
महिला स्वयंसेविका प्रोत्साहन कार्यक्रम	५	३५०००	३५०००
पदाधिकारी तथा कर्मचारीको क्षमता विकास	५	१०००००	१०००००
दलितहरुका पेशा व्यावसायलाइ व्यावसायीकरण तथा प्रचार प्रसार कार्यक्रम	५	२५००००	२५००००
जातिय छुवाछुत सम्बन्धि बनेका ऐन कानुन तथा दलित महिला क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम	५	२५००००	२४९२५०
जेष्ठ नागरिक सम्मान तथा प्रोत्साहन कार्यक्रम	५	१०००००	१०००००
अपाङ्गका लागि आर्थिक सहयोग तथा प्रोत्साहन	५	१०००००	१०००००
पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास तालिम	६	४९३८०	४९३८०
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रोत्साहन	६	१०००००	१०००००
बालबालिकाहरुको कार्यक्रम	६	१०००००	१०००००
बालबालिकाहरुको क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम	६	५००००	५००००
जेष्ठ नागरिक र अपाङ्ग सम्मान र स्वास्थ्य शिविर	६	२०००००	२०००००
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रोत्साहन भत्ता	७	१०००००	१०००००
बालबालिकाका लागि शैक्षिक तथा खेलकुद सामग्री खरीद	७	२१५०८०	२१५०८०
महिला तथा किशोरीहरुका लागि क्षमता बृद्धि कार्यक्रम	७	३०००००	३०००००

अपाङ्ग असहाय अनाथ गरिव र जेष्ठ नागरिक पोषण कार्यक्रम	७	२०००००	२०००००	
कर्मचारी तथा पदाधिकारीका लागि क्षमता विकास तथा अवलोकन भ्रमण	८	५००००	५००००	
महिलाहरुका लागि सिपमुलक कार्यक्रम सिलाइ कटाइ बुनाइ	८	३०८४००	३०८४००	
बालबालिका अपाङ्ग दलित तथा जेष्ठ नागरीक तर्फ	८	१०००००	१०००००	
लक्षित सिपमुलक कार्यक्रम	९	८०००००	८०००००	
महिला स्वयंसेविकाहरुको क्षमता अभिबृद्धि कार्यक्रम		१०००००	१०००००	
महिलाका लागि सिपमुलक कार्यक्रम		४५००००	१२१७२२	
दलितहरुका लागि आयमुलक तथा सिपमुलक कार्यक्रम		४५००००	३७०८५०	
कुल जम्मा		८३७५८४०.०००	७६७६७२२.०००	

२९. **वातावरणीय प्रभाव :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा नगरपालिका क्षेत्रमा स्थल, जल, वायू तथा ध्वनी प्रदुषण नियन्त्रण गरी वातावरण संरक्षण गर्ने कार्यमा सहयोग गर्ने गराउने कर्तव्य तोकेको छ । नगरपालीकाले यो वर्ष नगर सफाई कार्यक्रममा फोहर मैला व्यवस्थापन रु १,५५,०००। खर्च गरेकोमा वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना तयार गरेको देखिएन । वातावरण संरक्षणको एकीकृत दीर्घकालीन योजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।

३०. **सामाजिक सुरक्षा :**संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको पंस. ०७४।०७५, चं नं. १०६४ मिति ०७५।३।३१ पत्रानुसार शसर्त अनुदानको रकम मध्ये खर्च नभई वाँकी रहेमा संघिय संचितकोमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम २२(६) मा नेपाल सरकारवाट रकम खर्च नभई वाँकी रहेमा फ्रिज गर्ने प्रयोजनका लागि सम्वन्धित निकायमा फिर्ता पठाउनुपर्ने उल्लेख छ । नगरपालिकाको कार्यालयले यो वर्ष सामाजिक सुरक्षा अर्न्तगत पहिलो, दोस्रो किस्ता रु.३१३७८४०० तथा तोस्रो किस्ता रु.१६०९२६०० समेत कुल रु.४,७४,७१,०००।०० निकासा भएकोमा रु.४३७८०६०० निकासा खर्च देखि रु ३६९०४०० कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा निकासा फिर्ता भएको छ ।

३१. **सेवा करार** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९४(१) मा कार्यालय सुरक्षा, चिट्ठीपत्र ओसार पसार, सरसफाई, टेलिफोन, विद्युत र धारा सञ्चालन र रेखदेख लगायतका सार्वजनिक निकायको दैनिक कार्य सञ्चालन गर्न अत्यावश्यक पर्ने सेवा करार लिनुपर्दा कुनै व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कम्पनीसंग करार गरी त्यस्तो सेवा करारमा लिन सक्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै नियम ३ मा एक लाख रुपैयाँभन्दा बढी शुल्क लाग्ने सेवाको करार गर्नुपर्दा सूचना पत्रिकामा प्रकाशन गरी प्रक्रियाबमोजिम करार सेवा लिनुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले .स्वीकृत दरबन्दि अनुसार पदपुर्तिको हुन नसकेको भनी बिभिन्न .मितिमा सम्झौता गरी .बाट सिफारिस देहायका ६ जना कर्मचारी नियुक्ती गरी रु.७,६०,९१५ खर्च लेखेको पाइयो । यसरी नियममा व्यवस्था भए अनुरुपको प्रक्रिया पूरा गरी सेवा करार लिनुपर्नेमा कार्यपालीकबाट सिफारिसको आधारमा स्थायी पदपुर्ति भएमा स्वत खारेज हुने शर्त लागू हुने गरी करार सेवामा राखि रु ७,६०,९१५। खर्च गरेको नियम सम्मत् नदेखिएको रु — ७,६०,९१५

३२. **आर्थिक साहायताः** कार्यालयले आन्तरिक पूजीगत खर्च शीर्षक तथा अन्य शीर्षकबाट खर्चको विल भरपाई बेगर निबेदनमा तोक आदेशका आधारमा ८२ जनालाई रु ९,२४,०००।०० आर्थिक सहायता भुक्तानी भएको छ । प्रशासकिय प्रमुखले बढीमा एकपटकमा रु ५ हजार सम्म आर्थिक सहायता दिन सक्ने नियमावलीको व्यवस्था पालना हुन सकेको देखिएन । निबेदनका आधारमा मात्र आर्थिक सहायता दिने कार्य नियन्त्रण हुनु पर्दछ । आर्थिक सहायतको कार्यबिधि स्वीकृत बेगर भएको खर्च अनियमित देखिएको रु — ९,२४,०००

३३. **आन्तरिक आय :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ वमोजिमस्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले नगरपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरीक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सिफारीस व्यक्तिगत घटना दर्ता,भुमिकर मालपोत , प्रशासनिक दण्ड जरीवाना लगायतका शिर्षकगत आन्तरिक आय दस्तुर रु १२ लाख आम्दानी प्रक्षेपण गरीएकोमा रु ९२९,९८५.२३ असुल भई सो मध्ये रु. ६०२,४५३.६६ दाखिला गरेको छ । बर्षान्तमा बिभिन्न वडा कार्यालयमा बैक दाखिला हुन बाकी रु३,२७,५३१।५७ घटी दाखिला गरेको रकम असुल गर्नुपर्दछ । — ३२७५३१।५७

नगरकार्यपालिका को कार्यालय	१ नं बडा कार्यालय	२ नं बडा कार्यालय	३ नं बडा कार्यालय	४ नं बडा कार्यालय	६ नं बडा कार्यालय	७ नं बडा कार्यालय	८ नं बडा कार्यालय	९ नं बडा कार्यालय	कुल जम्मा
१३११०	१२८३५।८५	८२८५६।५१	५४८५७५५	४४९५१।६६	३१४८०	४००००	१५००	४५९४०	३२७५३१।५७

३४. **तलवी प्रतिबेदन :** निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ बमोजिम स्थानीय तह अर्न्तगतका कर्मचारीहरुको बार्षिक तलबी प्रतिबेदन आन्तरीक लेखापरीक्षकबाट पारीत गराई तलब खर्च लेख्नुपर्नेमा कार्यालयले प्रशासन तर्फका

कर्मचारीको तलब रु.४२७३५६२ खर्च लेखेकोमा तलबी प्रतिबेदन पारित गरेको छैन । तलवि प्रतिबेदन पारित गरेर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्दछ

३५. **सार्वजनिक परिक्षणः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी ,दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परिक्षण अर्न्तगत सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई का लागि ९ वडा कार्यालयलाई बिनियोजन गरेको बजेट रु ६६३४७०। मध्ये वडा नं ३, ४ ले मात्र सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ संचालन गरी रु ११८७६०। मात्र खर्च भएको छ । कार्यालयले नै आफुले सम्पादीत बार्षिक कार्यहरुको सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गरी खर्चको पारदर्शिता कायम गर्ने तर्फ प्रयास गर्नुपर्दछ ।

३६. **रकमान्तरः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ मा स्थानीय तहले स्वीकृत बजेटको अधिनमा रही कुनै शीर्षकबाट पूँजीगत शीर्षकमा २५ प्रतिशतमा नबढाई रकमान्तर गर्न सक्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले बर्षान्तमा आएर बिनियोजीत रकम स्वीकृत कार्यक्रममा खर्च हुन नसकेको भनि आन्तरीक तथा अन्तर शिर्षकमा पटके निर्णय गरी रकमान्तर गराई बजेट खर्च गरेको छ । यसरी गरेको रकमान्तरको बिवरण माग गरेकोमा उपलव्ध हुन सकेन। अतः रकमान्तरको अद्यावधिक हिसाब राख्नुपर्दछ ।

३७. **योजना र कार्यान्वयनः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ वमोजिम स्थानीय तहले योजना वनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरि प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।साथै योजना वनाउँदा मध्यम तथा दिर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची समेत तयारगरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ ।कार्यालयले कार्यान्वयनमा ल्यएका योजना बढी बितरणमुखी, बाष्पिकरण प्रकृतिका रहेका सहभागितमूलक अबधारणमा आधारीत नदेखिएका, उत्पादनमूलक र प्रतिफल एकिनको पुर्ब मुल्याङ्गन गर्न नसक्ने अबस्था देखियो । सिमीत स्रोत साधनको उपलव्धताका समेत ध्यानमा राखि योजना प्राथमिकिकरण गरी छनोट हुनुपर्दछ ।

३८. **विमाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ मा रु १० लाख भन्दा वढिको निर्माण कार्य गर्दा मेशिन, औजार वा प्लाण्ट लगायतको विमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उपभोक्ताद्धारा कार्यान्वयन भएका ग्रामिण सडक, बिद्यालय भबन लगायतका संरचना निर्माणमा नियमावलीमा व्यवस्था भए अनुसार बिमा गरेको देखिएन । योजना संझौता भएको १५ दिन भित्र यस्ता निर्माणधिन संरचनाको अनिबार्य बिमा गरी कार्यालयले सम्भाव्य संरचनागत जोखिम न्युनिकरणमा ध्यान दिनुपर्दछ ।

योजना	लागत अनुमान तथा ठेक्का रकम	खर्च रकम रु
ग्रामिण सडक ४ बटा	९३ लाख	९३ लाख
बिद्यालय भबन २ बटा	१ करोड २८ लाख	१ करोड २८ लाख
खानेवानी योजना १ बटा	१२ लाख	१२ लाख

३९. **लागत अनुमानः** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५ मा सार्वजनिक निकायले खरिद गर्न लागत अनुमान स्वीकृत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । बार्षिक बजेट कार्यक्रम र कार्यान्वयन तालिका बनाउदा कार्यक्रम सुचारु रुपले कार्यान्वयन गराउन र निर्धारित समयभित्र कार्य सम्पन्न गर्न अन्य निकायसग लिनुपर्ने सहयोग र स्वीकृतीवारे पत्राचार र छलफल गर्ने कार्य तथा लागत अनुमान तयार गर्ने, ठेक्कापट्टा स्वीकृत गर्ने कार्यसमेत प्रथम चौमासिक अवधिमा समाप्त गरीसक्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले कुनै पनि निर्माणका योजनाहरुको लागत अनुमान स्वीकृत गराएको देखिएन । नगर सभाबाट पारीत कार्यक्रम सोझै तेस्रो चौमासिकको आषाढ महिनामा कार्यान्वयन आएको अबस्था छ । यस बर्ष करीब ९ करोडको कार्यक्रम लागत अनुमान स्वीकृत बेगर नै आषाढ महिनामा भुकतानी भएको छ । अतः ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार प्रथम चौमासिकमा योजनाको लागत अनुमान अनिवार्य स्वीकृत गराई कार्यान्वयमा ल्याउने तर्फ कार्यालयको पहल हुनुपर्दछ ।

४०. **आन्तरीक लेखापरीक्षणः** आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को दफा १६(२) मा प्रत्येक कार्यालयले सवै प्रकारका आय व्ययको आन्तरीक लेखापरीक्षण गराई स्रेस्ता कागजात दुरुस्त राखी आन्तरीक लेखापरिक्षणबाट देखिएका कैफियत व्यहोरा फछ्यौट गराई अन्तिम लेखापरीक्षणका लागि स्रेस्ता पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयमा आन्तरीक लेखापरीक्षण शाखा गठन भै नसकेको, नीतिगत अन्योलताका कारण जिल्ला स्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले समेत निकायको आन्तरीक लेखापरिक्षण समयमा सम्पन्न गर्न नसेकेको अबस्था छ । यस बर्ष कार्यालयको आन्तरीक लेखापरिक्षण हुन सकेन । आगामी दिनमा ऐनले तोके अनुसार समयमानै आन्तरीक लेखापरीक्षण गराउने व्यवस्था हुनु पर्दछ ।

४१. **गुणस्तर परिक्षणः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपुर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ ।.ट्रिपर ट्रक. १ ,व्यकहोल लोडर १ , डबल क्याब पिक अप १, मोटरसाइकल ५ लगायत

	रु १२२५६३७५। मुल्यका सामान खरीद भएकोमा गुणस्तर परीक्षण गरेको देखिएन । प्रतिस्प्रर्धामा आबश्यक सामान खरिद गरी अनिवार्य गुणस्तर परीक्षण भए पश्चात मात्र भुक्तानी दिनुपर्दछ ।	
४२.	**३६५८४७३ (बहुक्षेत्रीय पोषण योजना)** सि.अ.हे.ब राज बहादुर चन्द स्वास्थ्य सेवा तर्फ संचालन गरी रु.६,९६,६१५।- पेश्की फछ्र्यौट गरेकोमा बील भरपाईहरु रु.६,८२,१७५।- मात्र पेश गरेको देखिएकाले बील बेगर बढी पेश्की फछ्र्यौट तथा भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्ने रु.	१४,४४०।-
४३.	**३५००१७ (मा.वि शिक्षक निकासा तर्फ):** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । मणिलेक उच्च मा.वि काँडा मेलौली का मा.वि द्वितिय शिक्षक गोविन्द वल्लव जोशी मिति २०७४।७।४ देखि अवकाश भएकोले निजको मासिक तलब भत्ता रु.४१,६०७ र महँगी भत्ता रु.१००० समेत रु.४२,६०७ ले २७ दिनको तलब भत्ता असुल हुनुपर्ने रु.	३७,४४६।-
४४.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । धर्मघर मा.वि राहत तर्फको दोस्रो चौमासिक निकासा माग फारम अनुरुप रु.५,०४,००० मात्र दिनुपर्नेमा रु.५,०८,००० निकासा गएकोले बढी निकासा गएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.	४,०००।-
४५.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । मणिलेक उ.मा.वि काँडा मेलौलीको गो.भौ.नं ४ बाट रु.११,७५,०८७ निकासा भएको छुट निकासा यस गोश्वारा भौचरमा संलग्न माग फारम थान ४ अनुरुप रु.८,६३,८२९ मात्र माग हुनुपर्नेमा रु.८,७३,८२९ भई बढी निकासा भएको रकम असुल हुनुपर्ने रु.	१०,०००।-
४६.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । मणिलेक उ.मा.वि काँडा मेलौलीको संलग्न तेस्रो चौमासिक माग फारम अनुसार तलब भत्ता रु.२४,९५,६८१ र लुगा भत्ता रु.१,३५,००० समेत रु.२६,३०,६८१ मात्र निकासा जानुपर्नेमा रु.२९,३३,३६१ निकासा गएकोले खर्चको आधार प्रमाण बेगर दिएको निकासा अनियमित देखिएको रु.	३,०२,६८०।-
४७.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । धर्मघर मा.वि सलेनाका नि.मा.वि द्वितीय शिक्षक पदम बहादुर चन्द २०७४।९।१ देखि अवकाश प्राप्त गरेको तर दोस्रो चौमासिक निकासा दिदा पौष, माघ, फाल्गुन महिनाको समेत तलब निकासा भएकोले मासिक तलब भत्ता रु.३६,९८७ ले तीन महिनाको तलब भत्ता असुल हुनुपर्ने रु.	१,१०,९६१।-
४८.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । धर्मघर मा.वि सलेनाका नि.मा.वि द्वितीय शिक्षक प्रताप दत्त भट्ट २०७५।१।२२ देखि अवकाश प्राप्त गरेको तर तेस्रो चौमासिक निकासा दिदा पुरै चौमासिक निकासा रु.१,५१,३०५।- गएकोले निजको मासिक तलब रु.३८,१०६ ले बैशाख ९ दिनको रु.११,४३१ र जेठ र आषाढको रु.७६,२१२ समेत असुल हुनुपर्ने रु.	८७,६४३।-
४९.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । मणिलेक मा.वि काँडाको संलग्न २ वटा मागफारम अनुरुप रु.१०,६८,३२५ मात्र निकासा जानुपर्नेमा रु.१३,८१,००५ निकासा गएकोले बढी निकासा सम्बन्धमा स्पष्ट गर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु.	३,१५,६८०।-
५०.	**३५०८०६३ (विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम):** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । SIP,PMEC निरन्तर विद्यार्थी मुल्याङ्कन, सामाजिक परीक्षण, नि.मा.वि छात्रवृत्ति आदि निकासा निम्न विद्यालयलाई बढी निकासा भएकोले उक्त निकासा असुल हुनुपर्ने रु.	१३,४५५।-

विद्यालयको नाम	निकासा हुनुपर्ने	निकासा भएको	बढी निकासा
धर्मघर उ.मा.वि.,सलेना	२,१५,९९०	२,२१,२५०	५,६६०
केदारेश्वर मा.वि., दुर्गास्थान	२,२९,९३५	२,३७,७३०	७,७९५
जम्मा			१३,४५५।-

५१.	**पूँजीगतः** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । मेलौली इलाका हुलाक कार्यालय भवन मर्मत कार्यक्रमको लागत अनुमान रु.२,८२,५८१।४० भएको मध्ये नगरपालीकाले रु.२,१८,५०० र उपभोक्ताले रु.६४,०८१।४० वेहोर्ने गरी दुई पक्षिय सम्झौता भएकोमा कार्य सम्पन्न रु.२,७४,५६३।७९ गरेकोमा सम्झौता अनुपातमा २२.६८ प्रतिशत श्रमदान कटाई रु.२,१२,२९३ मात्र भुक्तानी दिनुपर्नेमा बढी भुक्तानी दिएको रकम असुल हुनुपर्ने रु.	६,२०७।-

५२. मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६ क अनुरुप ठेक्का दिने, सामान वा सेवा लिने सरकारी निकायले आफुले गरेको ठेक्का सम्झौता र मु अ. कर भुक्तानीको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कारोवार भएको २५ दीन भित्र दिई मु अ. करको भुक्तानी सम्बन्धित ठेकेदार वा आपूर्तकलाई गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा कार्यालयले निम्नानुसार पार्टीहरुलाई मु.अ.कर भुक्तानी गरेकोमा सोको जानकारी सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा नदिएकोले मु.अ.कर समायोजन विवरण पेश हुनुपर्ने रु. — ८,८७,५३०।-

पान नं.	पार्टीको नाम	भुक्तानी रकम	मु.अ.कर
३०५७०६०३२	एल एस इलेक्ट्रीकल्स एण्ड सप्लायर्स, डडेल्धुरा	८३५०१	९६०६
३००५१२९६८	उग्रतारा ट्रडिङ्ग हाउस, कैलाली	१९७०७२	२२६७२
६००९३१०१०	उर्जा ट्रेडर्स, धनगढी	४९६९२९	१०८२९
३००९३४१८४	न्यु मेहरा फर्निचर उद्योग, महेन्द्रनगर	४९६२३९	५७०८९
३००७६०५४५	डि.आर ट्रेड एण्ड सप्लायर्स, कंचनपुर	१९४४००	२२३६५
		२६३०००	३०३०३
-	नर्थ इन्जिनियरिङ्ग कम्पनी प्रा.ली बुटवल	४०२५६२	४६३१२
		२५०१९३३	२८७८३३
-	ड्रग सेन्टर धनगढी	१५०००१	१७२५६
३००९३४१८४	न्यु मेहरा स्टील फर्निचर उद्योग,महेन्द्रनगर	४२३०१५	४८६५५
		७६१६५	८७६५
६०५७८०१८५	गंगेश्वर बेताल नि.से बैतडी	९५००००	१०९२९२
-	माउन्टेन भिलेज अटो मोबाइल्स	१३४०३७५	१५४२०२
-	आदर्श स्टेशनरी एण्ड सप्लायर्स	१३०२५०	१६९३२
-	स्मार्ट कम्युनिकेशन एण्ड स्टेशनरी	५३१५०	६९०९
-	सुविसु केवल नेट	८८४९५	११५०४
-	वीर इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.ली	७५०००	९७५०
-	जय उदयदेव इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी	१३२७४३	१७२५६
जम्मा		८०५४८३०।-	८८७५३०।-

५३. भ्रमण खर्च नियमावली २०६४ को नियम ७ (११) अनुसार सरकारी कामको शिलसिलामा दैनिक भ्रमण भत्ता उपयोग गर्ने कर्मचारीले सो अबधिभर अन्य कुनै भत्ता लिन नपाउने व्यवस्था छ । कार्यालयले सरकारी कामको सिलसिलामा काज खटाएका कर्मचारीहरु लाई काज खटिएको अबधिको समेत स्थानिय भत्ता रु.१५,८३६ भुक्तानी गरेको देखियो । काज अबधिको समयको नियमानुसार दैनिक भ्रमण भत्ता को अतिरिक्त स्थानिय भत्ता समेत खर्च लेखेको उक्त रकम असुल हुनुपर्ने रु — १५८३६।-

भौ.नं. र मिति	कर्मचारीको नाम	भ्रमण अवधि	नपाउने स्थानिय भत्ता
३-०७४।६।२	प्रा.स चिन्तामणी भट्ट	२०७४/४/३-४/९	६४४
	प्रा.स चिन्तामणी भट्ट	२०७४/५/२०-५/२६	६४४
	बलबहादुर बाठमगर	२०७४/४/३-४/९	६४४
		२०७४/५/२०-५/२६	६४४
	राम बहादुर थापामगर	२०७४/४/३-४/९	६४४
		२०७४/५/२०-५/२६	६४४
	धौलराम सार्की	२०७४/५/३-५/९	७४९
	कुनु रौसवाल	२०७४/५/१९-५/२४	५५२
		२०७४/५/१२-५/१८	६४४
	श्यामकृष्ण पौडेल	०७४/५/८-५/१४	१२२५
		०७४/५/१९-५/२१	५२५
		०७४/५/३०-६/४	८७५
	कुबेर बहादुर चन्द	०७४/५/११-५/१७	६४४
	शोभा राम थारु	०७४/५/२०-५/२४	४६०
		०७४/५/२७-५/३१	४६०
		०७४/४/१-४/४	३६८
		०७४/४/१५-४/२१	६४४
		०७४/६/१८-६/२४	६४४
	श्यामकृष्ण पौडेल	०७४/६/१७-६/२३	१२२५
	सरेन्द्र दत्त भट्ट	०७४/६/८-६/१२	४६०

	राज बहादुर चन्द	०७४/५/५-५/९	४६०
	चिन्तामणी भट्ट	०७४/५/२३-५/२९	७४९
	यज्ञराज पनेरु	०७४/६/१-६/७	६४४
		०७४/५/२२-५/२८	६४४
जम्मा			१५८३६

५४.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) मा खर्च गर्दा खर्चको विल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पब्लिक इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि धनगढीलाई नगरपालीका कार्यालय भवनको डिजाइन, ड्रइङ्ग कार्य गरेबाफत भ्याट समेत रु.१,१३,००० भुक्तानी गरेकोमा फोटो कपी बिल संलग्न गरेकोले सक्कल बील पेश हुनुपर्ने रु.	१,१३,०००।-
५५.	सार्वजनिक निर्माण शिर्षकबाट जेष्ठ नागरिहरुको सम्मान कार्यक्रममा रु.३ लाख दोसल्ला, ब्लाङ्केट ९० थान खरीद गरी सम्मान गरेको देखियो । यसरी उक्त खरिद भएका ९० थान मध्य ८० थान जेष्ठ नागरिकले बुझि भरपाई दिएकोमा बाँकी १० थानको प्रतिगोटा २००० दरले रु.२०,००० मुल्यको सामान मौज्दात पनि नदेखीएको, वितरणको विवरण तथा भरपाई समेत नरहेकोले श्री हिमाल सिंह भट्ट बाट असुल हुनुपर्ने रु.	२०,०००।-
५६.	**पूँजीगत शशर्त अनुदान तर्फः** प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अर्न्तगत ससर्त अनुदानका लागि मकै ब्लक मुल संचालक समिति कार्यान्वयन इकाइ कार्यालय मेलौलीले अनुदानका लागि रु.२५,००,००० को प्रस्ताव पेश गरी सोही रकम बराबरको सम्झौता भई अनुदान खर्च लेखेकोमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन् :	
१	५६.१. समितिले जिल्ला कृषि विकास कार्यालय बैतडीबाट परियोजना अर्न्तगत २५,००,००० को सोही प्रस्ताव पेश गरी मकैको बिउ-मनकामना ३, ल्यापटप, प्रिन्टर, सोलार र तरकारीको बिउविजन, पदाधिकारीको पारिश्रमिक, सवारी साधन,फर्निचर खरिदको बिल पेश गरी रु.१५,००,००० भुक्तानी लिइसकेपछि पुनः नगरपालीका कार्यालयबाट सोही प्रस्तावका आधारमा रु.२५,००,००० दाहोरो पारी भुक्तानी लिएको देखियो । अतः एउटै कार्यक्रमका लागि एउटै सामानहरु खरिद गरेको देखाई दोहोरो भुक्तानी भएको रु.१५,००,००० असुल हुनुपर्ने रु	१५,००,०००
	५६.२. प्रधानमन्त्री मकै ब्लकसँग आवद्ध समितिले अनुदान माग गर्दा कृषि कार्यसँग सरोकार नरहेका मोटरसाइकल, पदाधिकारीको तलब सुविधा, सोलार, ल्यापटप जस्त अनुत्पादक खर्च प्रस्ताव गरी लिएको अनुदान दुरुपयोग गरेको देखियो । अतः कार्यालयले अनुदान वितरण गर्दा दोहोरो नपर्ने गरी सम्बन्धित कामसँग आवद्ध खर्चहरुमा आवश्यकता र औचित्य समेत विचार गरी अनुदान सम्झौता गर्नुपर्दछ ।	
५७.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । ५ नं. वडा कार्यालयका वडा सचिव सुरेन्द्र दत्त भट्टले तेस्रो चौमासिक दलित बालबालिका सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा मालती पार्किको नाममा भरपाई बिना वितरण गरी खर्च देखाएको रकमको भरपाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु.	१६,००।-
५८.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । ७ नं. वडा कार्यालयका वडा सचिव हिमाल सिंह भाटले दोस्रो चौमासिक जेष्ठ नागरिक भत्ता वितरण गर्दा रचना पार्किको नाममा भरपाई बिना वितरण गरी खर्च देखाएको रकमको भरपाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु.	४,०००।-
५९.	आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च गर्दा खर्चका साथ विल भरपाई राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । ९ नं. वडा कार्यालयका वडा सचिव राम बहादुर थापामगर ले तेस्रो चौमासिक दलित बालबालिका सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा प्रियङ्का विकको नाममा भरपाई बिना वितरण गरी खर्च देखाएको रकमको भरपाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु.	१६,००।-
६०.	स्थानिय तहको पदाधिकारीको सुविधाः स्थानिय तहका पदाधिकारीहरुले पाउने पारिश्रमिक तथा सुविधा प्रदेश सभाले कानुन बनाई लागु गरेको मितिदेखि पाउने व्यवस्था छ । प्रदेश सभाले सम्बन्धी स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुबिधा सम्बन्धि ऐन २०७५ मिति २०७५।३।३ मा प्रमाणिकरण गरेको देखियो । सो कानुन लागु हुनु भन्दा अगाडी मिति २०७४ श्रावण देखि २०७५ आषाढ सम्म स्थानिय तहको पदाधिकारीको निम्नानुसाका सुविधा भुक्तानी भएको देखिएकाले ऐन प्रमाणिकरण अघि लिएको सुबिधा असुल हुनुपर्ने रु	६१४५५००।

सि.नं.	नाम थर	पद	मासिक दर	महिना संख्या	जम्मा रकम	संचार सुविधा	जम्म भुक्तानी रकम
१	श्री कृष्ण सिंह नायक	नगर प्रमुख	१७५००	१२	२१००००	१२०००	२२२०००
२	श्री कुमारी राधा ओझा	नगर उपप्रमुख	३००००	१२	३६००००	१२०००	३७२०००
३	श्री सुरत सिंह नेगी	बडा अध्यक्ष	२२०००	१२	२६४०००	९०००	२७३०००

	४	श्री द्रोपति दयाल	नगर कार्यपालिका सदस्य	९०००	१२	१०८०००	३०००	१११०००		
	५	श्री चिन्ता सिंह विष्ट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	६	श्री शंकर सिंह नायक	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	७	श्री द्रोपति चन्द	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	८	श्री महेन्द्र बहादुर चन्द	बडा अध्यक्ष	२२०००	१२	२६४०००	९०००	२७३०००		
	९	श्री भवानि दत्त भट्ट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	१०	श्री महादेव भट्ट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	११	श्री गंगा चन्द ठकुरानि	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	१२	श्री मिना लोहार	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	१३	श्री रघुविर सिंह भाट	बडा अध्यक्ष	२२०००	१२	२६४०००	९०००	२७३०००		
	१४	श्री राम सिंह भाट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	१५	श्री जय चन्द	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	१६	श्री कला चन्द	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	१७	श्री कला पार्की	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	१८	श्री हर्क बहादुर चन्द	बडा अध्यक्ष	२२०००	१२	२६४०००	९०००	२७३०००		
	१९	श्री जित बहादुर चन्द	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	२०	श्री गोरख बहादुर चन्द	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	२१	श्री पार्वती चन्द	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	२२	श्री लिला देवी लुहार	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	२३	श्री बलभद्र दयाल	बडा अध्यक्ष	२२०००	१२	२६४०००	९०००	२७३०००		
	२४	श्री उद्धव बहादुर चन्द	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	२५	श्री केशव दत्त जोशी	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	२६	श्री चाँदनी राना	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	२७	श्री राजु सार्की	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	२८	रमा भट्ट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	२९	श्री प्रमानन्द भट्ट	बडा अध्यक्ष	२२०००	१२	२६४०००	९०००	२७३०००		
	३०	श्री सुनिदेवि पोखरेल	नगर कार्यपालिका सदस्य	९०००	१२	१०८०००	३०००	१११०००		
	३१	कृष्ण दत्त ओझा	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	३२	श्री लक्ष्मण दत्त भट्ट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	३०००	७५०००		
	३३	श्री राजेन्द्र सिँह कार्की	बडा अध्यक्ष	२२०००	१२	२६४०००	९०००	२७३०००		
	३४	श्री निर्मला चन्द	नगर कार्यपालिका सदस्य	९०००	१२	१०८०००	३०००	१११०००		
	३५	श्री जयदेव भट्ट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	३६	श्री पदम राज ओझा	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	३७	श्री सिता राना	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	३८	श्री पदम ठगुन्ना	बडा अध्यक्ष	२२०००	१२	२६४०००	९०००	२७३०००		
	३९	श्री मनहरी लोहार	नगर कार्यपालिका सदस्य	९०००	१२	१०८०००	३०००	१११०००		
	४०	श्री गणेश दत्त जोशी	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	४१	श्री प्रेम सिंह विष्ट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	४२	श्री नारद दत्त भट्ट	बडा अध्यक्ष	२२०००	१२	२६४०००	९०००	२७३०००		
	४३	श्री द्रोपति भट्ट	नगर कार्यपालिका सदस्य	९०००	१२	१०८०००	३०००	१११०००		
	४४	श्री लोकमणी भट्ट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	४५	श्री भिम दत्त भट्ट	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		
	४६	श्री पानु दमाइ	नगर सभा सदस्य	६०००	१२	७२०००	१५००	७३५००		

४७	श्री शेरी राम पार्की	नगर कार्यपालिका सदस्य	९०००	१२	१०८०००	३०००	१११०००	
४८	श्री सुरत पार्की	नगर कार्यपालिका सदस्य	९०००	१२	१०८०००	३०००	१११०००	
४९	श्री कृष्ण राम लोहार	नगर कार्यपालिका सदस्य	९०००	१२	१०८०००	३०००	१११०००	
कुल जम्मा			४९७५००		५९७००००	१७५५००	६१४५५००	

६१. **स्थानीय स्वायत्त शासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम (lgcdp)**

स्थानिय स्वायत्तशासनतथा सामुदायिकविकास कार्यक्रमअर्न्तगतग्वाल्लेक जनजागरण केन्द्रसंग संझौता गरी सामाजिक परिचालनकार्यविधि २०७१ तथा स्थानियशासनतथा सामुदायिकविकास कार्यक्रमको नीति र निर्देशनमा रही सामाजिक परिचालन गरिने नगरपालिकाहरुमा स्थानिय सामाजिक परिचालकहरुलाई करारमा नियुक्तगर्ने निर्णय अनुसार देहायका सामाजिक परिचालकहरुलाई नियुक्त गरी तलव भत्ता खर्च लेखेकोमा प्रमाणित हाजिरी विवरण पेश नभएकोले सोको प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु ३,८८,८००

पद	नाम	महिना	रकम
सामाजिक परिचालक	सावित्रीचन्द	श्रावण-पौष १६ र चैत्र २७ -बैशाख १५	८५,२००।
सामाजिक परिचालक	चन्दा पाण्डे	श्रावण-पौष १६ र चैत्र २७ -बैशाख १५	८५,२००।
सामाजिक परिचालक	कृष्ण दत्त पाण्डे	श्रावण-पौष १६ र चैत्र २७ -बैशाख १५	८५,२००।
सामाजिक परिचालक	तारा दत्त पाण्डे	श्रावण-पौष १६ र चैत्र २७ -बैशाख १५	८५,२००।
सामाजिक परिचालक	विमला चन्द	श्रावण-कार्तिक	४८,०००।
		जम्मा	३,८८,८००।

६२. **वित्तीय जवाफदेहिता मूल्याङ्कन :** कार्यालयले बिभिन्न ऐन कानून एवं कार्यविधिमा भएको व्यबस्थाको पालना गरी वित्तीय जवाफदेहिताको स्तर उच्च राख्नु पर्दछ । व्यबस्थापकीय, वित्तीय व्यबस्थापन, सेवा प्रवाह र खरिद व्यबस्थापन पक्षसँग सम्बन्धित बिभिन्न २० सूचकको आधारमा यस कार्यालयको वित्तीय जवाफदेहिता मूल्यांकनबाट प्राप्त नतिजा ४८ प्राप्त भएको छ । सो बमोजिम कार्यालयको वित्तीय जवाफदेहिताको स्तरले "C" ग्रेडिङ्ग प्राप्त गरेको छ । वित्तीय जवाफदेहिताको स्तरमा सुधार ल्याउनु पर्दछ ।

६३. **बेरुजू** - मेलौली नगरपालिकाको प्रारम्भिक प्रतिवेदन अनुसार यो वर्ष असुल गर्नुपर्ने बेरुजू रु ८२. लाख ९३ हजार, अनियमित बेरुजू रु ९४. लाख ९०. हजार, प्रमाण कागजात पेश नभएको बेरुजू रु.२० लाख १५ हजार र पेश्की बाँकी देखिएको रु.१ करोड २४ लाख४२. हजार समेत रु ३ करोड २२ लाख ४२. हजार बेरुजू कायम भएकोमा प्रतिक्रियाबाट बेरुजू फछ्र्यौट भएको छैन ।

६४ **अनुगमन तथा मूल्याङ्कन :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ ले बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था गरेको छ । सोही ऐनको दफा ८४(२) (घ) बमोजिम वेरुजू फछ्र्यौट गर्ने, गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । कार्यालयले गत वर्षको बेरुजू फछ्र्यौट गरेको देखिएन । गत वर्षको बेरुजू स्थिति निम्नानुसार देखिएको छ :

गत वर्षको बेरुजू रकम (रु.) (A)	यो वर्ष फछ्र्यौट (B)	बाँकी (C= A-B)
१०८८३०००	६३८०६.००	१०८१९१९४

६५ **अद्यावधिक बेरुजू स्थिति :** मेलौली नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७४।७५ सम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी बेरुजू स्थिति देहाय अनुसार रहेको छ :

गत वर्षसम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी (रु.) ©	यो वर्षको सं प.बाट कायम बेरुजू रु. (D)	यो वर्षको कायम बेरुजू रु. (E)	बाँकी (F=C+D+E)
१०८१९१९४	०	३२२४२५२८.५७	४३०६१७२२.५७

मेलौली नगरपालिकाको यो वर्षको बेरुजू बर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

अनुसूची– १

२०७४।७५

(रु.हजारमा)

सि. नं.	जिल्ला	स्थानीय तहको नाम	प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजू			बाँकी बेरुजू								
			दफा स)ख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	अशुल गनुंपनें	नियमित गर्नुंपनें					पेश्की		
			सैदान्तिक	लगती		सैदान्तिक	लगती		सैदान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजश्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभनां नलिएको	जम्मा	कमंचारी	अन्य	जम्मा
१.	बैतडी	मेलौली नगरपालिका	३९	२६	३२२४२	०	०	०	३९	२६	३२२४२	८२९३	९४९०	२०१५	०	०	११५०५	२२११	१०२३३	१२४४४

अनुसूची– २

सञ्चित कोषको विवरण

प्रदेश :– सुदुर पश्चिम

२०७४।७५

(रु.हजारमा)

क्र. सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	आय				जम्मा आय	व्यय				मौज्दात
			गत वर्षको जिम्मेवारी	समानीकरण अनुदान	सशर्त तथा अन्य बजेट अनुदान	अन्य आय		चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
			१	२	३	४	५ (२+३+४)	६	७	८	९ (६+७+८)	१० (१+५+९)
१.	मेलौली नगरपालिका	बैतडी	६१२९	१८२४३४	११८१५५	६६९१०	३६७४९९	२१४२२०	१०८३८८	१८७	३२२७९५	५०८३३